KVALITETSDEKLARATION

Bygglovsstatistik för bostäder och lokaler

Ämnesområde
Boende, Byggande och bebyggelse

Statistikområde
Bygglovsstatistik för bostäder och lokaler Bostadsbyggande, ombyggnad och rivning

Produktkod
BO0701

Referenstid
2021

Sveriges officiella statistik

Statistikens kvalitet 3
1 Relevans 3
1.1 Ändamål och informationsbehov 3
1.1.1 Statistikens ändamål 3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov 3
1.2 Statistikens innehåll 3
1.2.1 Objekt och population 3
1.2.2 Variabler 3
1.2.3 Statistiska mått 4
1.2.4 Redovisningsgrupper 4
1.2.5 Referenstider 4
2 Tillförlitlighet 4
2.1 Tillförlitlighet totalt 4
2.2 Osäkerhetskällor 4
2.2.1 Urval 5
2.2.2 Ramtäckning 5
2.2.3 Mätning 6
2.2.4 Bortfall 6
2.2.5 Bearbetning 6
2.2.6 Modellantaganden 7
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig 7
3 Aktualitet och punktlighet 7
3.1 Framställningstid 7
3.2 Frekvens 7
3.3 Punktlighet 7
4 Tillgänglighet och tydlighet 7
4.1 Tillgång till statistiken 7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik 7
4.3 Presentation 7
4.4 Dokumentation 8
5 Jämförbarhet och samanvändbarhet 8
5.1 Jämförbarhet över tid 8
5.2 Jämförbarhet mellan grupper 8
5.3 Samanvändbarhet i övrigt 8
5.4 Numerisk överensstämmelse 9
Allmänna uppgifter 9
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik 9
B Sekretess och personuppgiftsbehandling 9
C Bevarande och gallring 9
D Uppgiftsskyldighet 9
E EU-reglering och internationell rapportering 9
F Historik 10
G Kontaktuppgifter 10

Statistikens kvalitet

1 Relevans

Bygglovsstatistik har ett flertal användningsområden. Statistiken är uppdelad i en preliminär kvartalsstatistik. Denna är underlag till påbörjade och färdigställda lägenheter.

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistiken fungerar som en konjunkturindikator för byggsektorn samt ger information om bostadsbyggandets utveckling över tid.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken har ett flertal användningsområden:

Departementen, Boverket, kommuner och länsstyrelser använder statistiken för prognoser och bedömning av det framtida bostadsbehovet. Kommuner och länsstyrelser använder även uppgifterna i uppföljning och planering av byggandet.

Statistiken kan även användas för uppföljning och utvärdering av olika former av stöd och bidrag samt för konsekvensanalyser av regeländringar

Andra användningsområden är konjunktur- och marknadsbedömningar

Uppgifterna om byggloven rapporteras varje månad till Eurostat och ingår i EU:s konjunkturstatistik

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken omfattar bygglov för ny-,tillbyggnad av bostäder, fritidshus och lokaler.

Statistiska målstorheter för bygglovsstatistik är beviljade bygglov, samt antalet bostadslägenheter och bruttoarea som bygglovet avser.

1.2.1 Objekt och population

I målpopulationen ingår endast de åtgärder som kräver bygglov och är den samma som intressepopulationen. Åtgärder som inte täcks in är t.ex. bygglovsbefriade komplementsbostadshus (s.k. Attefallshus), inredning av ytterligare bostad i småhus eller olovligt byggda hus (s.k. Svartbyggen.

Målobjektet är lägenheter och area som tillkommer eller förvinner genom de olika åtgärderna, vilket också är observationsobjekten.

1.2.2 Variabler

Statistikens målvariabler är:

Bygglovets beslutsdatum med observationsvariabel (år, månad).

Byggnadstyp samlas in med observationsvariabler bostadshus, fritidshus, typ av lokalhus - t.ex. kontor, industri, undervisning, vård). Byggnadstyp klassificeras efter användning enligt Eurostats Byggnadsklassificering (CC).

Typ av bostadshus samlas in med observationsvariabler (småhus, flerbostadshus, specialbostäder).

Total bruttoarea för bygglovet, samlas in med observationsvariabel m2.

Antal lägenheter eller fritidshus med observationsvariabler antal lägenheter, antal fritidshus.

1.2.3 Statistiska mått

Bygglovsstatistik för bostäder och lokaler

- Antal beviljade bygglov
- Antal lägenheter i beviljade bygglov
- Bruttoarea i beviljade bygglov

1.2.4 Redovisningsgrupper

Bygglov

Indelningen är byggnadstyp (bostadshus, lokalhus eller fritidshus) samt kvartal för bygglovsbeslut. Den regionala indelningen län, storstadsområden, kommungrupper efter antal invånare.

1.2.5 Referenstider

Uppgifterna i preliminärstatistiken avser det senaste kvartalet. Årsstatistiken innehåller uppgifter för kalenderåret.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Uppgifterna i kvartalsstatistiken är preliminära. En eftersläpning i rapporteringen samt ändringar i byggprojekten förekommer. Jämförelser med tidigare redovisade uppgifter tyder på en underskattning av antalet lägenheter vad gäller bygglov. Upptäckta, felaktigheter rättas successivt upp och revideras i nästkommande publicering. Vår bedömning är att tillförlitligheten är osäker för det sista insamlade kvartalet.

I årsstatistiken är tillförlitligheten god för huvudvariablerna. Hustyper kan bli felklassificerade framför allt i den preliminära redovisningen. Det gäller vissa typer av bostadshus, avsedda att upplåtas med hyres- respektive bostadsrätt, där det kan vara svårt att avgöra om det är småhus eller flerbostadshus. I flertalet fall borde rättelser komma att ske senast när husen rapporteras färdigställda. Gränsdragning mellan lägenheter med kokvrå och lägenheter med kök kan ibland vålla problem. Ibland händer det att planerna för husutformningen, t.ex. fördelningen på lägenhetstyper, ändras under byggandets gång, men att rapporteringen avser den ursprungliga utformningen.

2.2 Osäkerhetskällor

Eftersläpning i rapportering ger en osäkerhet i preliminärstatistiken då den initial blir underskattad. Underskattningen är huvudsakligen för de senaste 2-3 kvartalen. Variationer av eftersläpningen i tid ger osäkerhet i

uppräkningsmodellen som ska kompensera för underskattningen (Se 2.2.3 Mätning).

Datum för påbörjade mäts initialt med kommunens startbesked. Komplettering gör sedan med ett faktiskt påbörjade från byggherren för de projekt som ingår i statistiken Priser för nyproducerade bostäder (Ej småhus byggda av privatpersoner och specialbostäder). Datum ska då avse påbörjad gjutning av källargolv, bottenplatta eller liknande. Datum för startbesked behöver inte innebära att projektet är påbörjat och skulle kunna skilja sig från påbörjandet enligt byggherren. Ett bygglov som fått startbesked ska påbörja inom från den dag lovet vunnit laga kraft 2 år.

I bygglov som avser ett småhus (En ”villa”) förekommer det att i vad som avser en lägenhet (bostad) i bygglovet under byggnationen delas av för att bli två lägenheter. Detta utan krav på bygglov då inredning av ytterligagren en bostads i enbostadshus tillåts med endast en anmälan till kommunen. Endast en bostad från bygglovet kommer att redovisas Detta förekommer ofta tillsammans med ett bygglovsbefriat komplementsbostadshus (”Attefallhus”) som då tillsammans kan bilda en bostadsrättsförening

Upplåtelseform behövs oftast inte för beslut om beviljande av ett bygglov och är därför svårt för kommuner att lämna i samband med rapporteringen av bygglovet. Informationen hämtas i ett senare skedde via kontakt med byggherren i undersökningen av Priser för nyproducerade bostäder Den initiala upplåtelseformen kan därför ändras i preliminärstatistiken.

Likande upplåtelseform är information om specialbostäder (t.ex. studentbostäder) svårt att initialt få från det beviljade bygglovet. Det gör att specialbostäder från början kan vara kodade som ordinäre flerbostadshus (i ett fåtal fall även småhus)

Med hjälp av jämförelser med statistiken för priser för nyproducerade lägenheter kan felkodningar hittas och successivt rättas upp. Uppgifterna är upprättade senast när de redovisas som färdigställda i den definitiva årsstatistiken.

Distinktionen mellan specialbostäder för äldre och handikappade och sjukhusbyggnader (Ej bostäder, lokal) är ibland svår och felkodningar kan förekomma.

Enbostadshus (Småhus) för permanentboende kan bli kodade som fritidshus och tvärtom.

2.2.1 Urval

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken, det är ingen urvalsundersökning, samtliga objekt ingår i statistiken. Statistikuppgifterna innehåller därför ingen urvalsosäkerhet.

2.2.2 Ramtäckning

Ram och målpopulation densamma, alla bygglov som kommunerna skickar in.

Enstaka bygglov kan missas i rapportering från kommunerna

Nybyggnad av bygglovsbefriade komplementsbostadshus (”Attefallhus”) kommer inte då de inte kräver bygglov och finns därför inte med i ramen.

2.2.3 Mätning

Alla kommuner lämnar månatligen i egenskap av bygglovsgivare uppgifter om beviljade bygglov för nybyggnad, tillbyggnad som ger nya bostäder eller en större lokalarea samt ändrad användning (ombyggnad) av flerbostadshus som förändrar lägenhetsantalet. Insamlingsrutinerna utgår från nya PBL (Plan- och bygglagen, ändrad från 2/5 2011) och avser uppgifter om bygglov som i princip motsvarar flera av de uppgifter som den bygglovssökande lämnar i samband med bygglovsansökan inkl. ritningar . Alla byggprojekt som kräver bygglov rapporteras till SCB antingen via en särskild Statistikblankett på eller papper, klicka här för att se – frågeformuläret för nybyggnad och här för ombyggnad.

De preliminära bygglovsuppgifterna är i regel underskattade på grund av sent inkomna rapporter eller bortglömda projekt. Vi bedömer att tillförlitligheten är osäker för det sist insamlade kvartalet. För enstaka kvartal med upp till 20 - 30 procent för antal bygglov, för antal ackumulerade över aktuella redovisningskvartal är underskattningen 5-30 procent. Detta göra att uppgifterna initialt är svåra att jämföra mot tidigare perioder. För att ändå skapa jämförbarhet för den aktuella perioden beräknas därför även den genomsnittliga underskattningen baserat på motsvarande perioden för föregående år. Aktuella uppgifter presenteras sedan i en tabell uppräknade med den genomsnittliga underskattningen. Tillförlitligheten är relativt god efter tre kvartal.

Mätfel till följd av felaktiga uppgifter kan förekomma p.g.a. felregistrering hos kommunerna. Dessa bedöms dock i allmänhet vara försumbara.

2.2.4 Bortfall

Statistiken baseras på en totalundersökning och ingen beräkning av svarsbortfall görs. Men då källa att jämföra med saknas och fullständigheten vid publiceringstillfället är därför svår att bedöma. Jämförelser i efterhand med bl.a. Lägenhetsregistret och Fastighetstaxeringsregistret (FTR) visar att enstaka projekt ibland kan saknas eller vara redovisade under fel år. Detta beror främst bl.a. på missar i rapporteringen av bygglov, småhus blir felkodad som fritidshus, specialbostäder för äldre och handikappade blir kodade som sjukhus och vårdbyggnader osv. Den troliga konsekvensen av felkodningen är att några enstaka objekt kan inneha felaktiga uppgifter. Dock är tillförlitligheten överlag god.

2.2.5 Bearbetning

Kommuner levererar uppgifter via frågeformulär. Uppgifterna dataregistreras och kontrolleras. Uppgiftslämnarna kontaktas om upptäckta avvikelser.

Upplåtelseform är inte alltid möjlig för kommunen att lämna uppgift om, detta kodas då intalat utifrån byggherren. Uppgiften kan därför ibland vara felaktig i den preliminära statistiken. Informationen hämtas sedan in direkt från byggherren via undersökningen av Priser för nyproducerade bostäder. Uppgifterna revideras så i preliminär statistiken.

Likande kan gälla uppgifter om byggnadstyp och specialbostäder, men dessa kan i regel lämnas av kommunen och behöver inte kodas hus SCB men kan ändå vara felaktiga och revideras då efter kontakt med byggherren.

Se även *2.2 Osäkerhetskällor* för mer information.

2.2.6 Modellantaganden

Denna osäkerhetskälla påverkar inte statistikens kvalitet.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Den preliminära kvartalsstatistiken är underskattad. För enstaka kvartal med upp till 20 - 30 procent, ackumulerade över aktuella redovisningskvartal (t.ex. kvartal 1 - 3) är underskattningen 5-30 procent.

I preliminära statistiken redovisas siffror uppräknade med den genomsnittliga eftersläpningen för tidigare år för att på riksnivå korrigera för sent inkomna eller missade projekt.

Äldre data i preliminärstatistiken revideras sedan i samband med att ny publiceras.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Framställningstid för kvartalsstatistiken är 6-8 veckor, för årsstatistiken 2-3 månader.

3.2 Frekvens

Uppgifter samlas in löpande över året. Kvartalsvis publiceras preliminära uppgifter på beviljade bygglov.

3.3 Punktlighet

Resultaten publiceras regelmässigt enligt plan

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statiken distribueras genom respektive produktsidan på www.scb.se samt i Statistikdatabasen.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Primärmaterial i form av årliga register för senaste år finns sparade. Specialbearbetningar kan utföras på uppdragsbasis. Äldre årgångar finns arkiverade på Riksarkivet.

4.3 Presentation

Bygglovsuppgifter finns i Statistikdatabasen fr.o.m. kvartal ett 1996 och nya uppgifter läggs ut kvartalsvis. Statistiken presenteras också som två tabeller

där den preliminära statistiken är uppräknad med den genomsnittliga eftersläpningen.

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistiken beskrivs i Statistikens framställning (StaF). Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i Statistikens detaljerade innehåll (MetaPlus). Båda dessa dokumentationer är tillgängliga på www.scb.se/BO0101, under rubriken Dokumentation.

Motsvarande dokumentation för ombyggnad och rivning finns under:

www.scb.se/BO0102

Motsvarande dokumentation för bygglov finns under:

www.scb.se/BO0701.

5 Jämförbarhet och samanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Bygglov har samlats in och presenterats från 1996 med hittills oförändrat upplägg och innehåll.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

I preliminärstatistiken kan jämförelser mellan regioner för senare perioder vara svåra på grund av eftersläpningen då denna ser olika ut i olika kommuner. Detta blir problematiskt framförallt på lägre regioner (t.ex. kommun). Uppgifterna revideras sedan regelbundet och jämförbarheten ökar.

I den definitiva statistiken är jämförbarheten god mellan de olika grupperna och regionerna.

Bygglovsstatistik produceras i samtliga av EU:s medlemsländer och kan jämföras. Enligt EU:s förordning om konjunkturstatistik (nr 1165/98) skall statistiken innehålla vissa bestämda uppgifter och produceras minst kvartalsvis

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Statistiken för bygglov är produktionstekniskt samordnad med bostadsbyggnadsstatistiken. Det innebär att statistiken för bygglov för bostäder kan jämföras med statistik för påbörjade och färdigställda lägenheter.

Ombyggnadsstatistiken baseras på bygglov för ombyggnad och ändrad användning och ger tillsammans med nybyggnadsstatistik information om förändringar i beståndet. Ombyggnadsstatistiken är dock ej jämförbar med bygglovsstatistiken som bara redovisar bygglov för ny- och tillbyggnad

Bostadsbeståndet redovisar statistik om antal lägenheter i beståndet där nyproducerade lägenheter är en del. Bostadsbeståndet baseras på nationella lägenhetsregistret som är ett administrativt register som ingår i Lantmäteriets fastighetsregister. Förändringen i bostadsbeståndet mellan två är dock inte samma sak som nya lägenheter under ett år enligt ny- och ombyggnadsstatistiken. Förändringen i beståndet kan bero på flera faktorer än just bara ny- och ombyggnad t.ex. permanentning av fritidshus, registrering

av tidigare bortfall, upprättning av tidigare felaktigheter osv. Även uppgifter om t.ex. upplåtelseform och ägarkategori kan skilja sig mellan ny- och ombyggnadsstatistiken och bostadsbeståndet.

Bygglovsstatistiken är produktionstekniskt samordnad med statistiken ”Priser för nyproducerade bostäder”. Denna statistik ska redovisa det pris byggherren betalar för produktionen av nya bostäder och redovisar efter år för påbörjade. Antalet lägenheter i denna undersökning kan skilja sig från antalet i nybyggnadsstatistiken då all nybyggnad inte ingår i prisundersökningens populationen, bortfall förekommer osv.

Samma sak gäller för undersökningen Avgifter och hyror som redovisar hyror och outhyrt i nya hyresrätter samt avgifter och försäljningar av bostadsrätter för ett givet år för färdigställande.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Den numeriska överensstämmelsen är god.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Denna statistik ingår i Sveriges officiella statistik.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning (2016/679).

C Bevarande och gallring

Ingår i RA-MS 2007:64 och ska inte avidentifieras utan istället överlämnas till Riksarkivet.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99) och enligt SCB:s föreskrifter (SCB-FS 2021:15).

E EU-reglering och internationell rapportering

Europeiska unionens råd har 1998 antagit en förordning om konjunkturstatistik (förordning nr 1165/98). Förordningen innehåller krav på obligatorisk rapportering av uppgifter om bygglov. Rapporteringen sker månadsvis. Ingen EU-reglering finns för nybyggnadsstatistik eller ombyggnad och rivning.

F Historik

Statistikinsamlingen för bygglov påbörjades januari 1996.

Olika plan- och Statistikansvarig byggregler kan genom åren ha påverkat insamlingen och utformningen av statiken

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Bostadsbyggande och ombyggnad
E-post	Byggande.bebyggelse@scb.se
Telefon	010-479 50 00 (Statistikservice)